

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 37666 / 2024

Onderwerp: Mantelzorgbeleid

Auteur	: Femke van Zoggel
Domein/team	: Sociaal / Sociaal beleid
E-mail	: Femke.vanzoggel@gemeentemaashorst.nl
Port.	: R. Sour-van de Ven

Effect op de begroting

Ja Nee

Onderwerp

Mantelzorgbeleid – Zorg samen

Voorstel

1. Het mantelzorgbeleid - Zorg Samen vast te stellen
2. De bevoegdheid aan het college over te dragen voor nadere invulling, implementatie en uitvoering van het mantelzorgbeleid

Inleiding

De gemeente Maashorst heeft op grond van de Wmo 2015 de opdracht om mantelzorgers te ondersteunen. Deze taak wordt met de groei van het aantal ouderen en het tekort aan (zorg)personeel de aankomende jaren steeds urgenter en vraagt om de ontwikkeling van toekomstbestendig beleid. De voormalige gemeenten Landerd en Uden hadden verschillende vormen van mantelzorgondersteuning en waardering aan mantelzorgers. Samen met mantelzorgers is er nieuw beleid voor de gemeente Maashorst opgesteld. Het doel van het mantelzorgbeleid is om overbelasting bij mantelzorgers te voorkomen.

Beoogd effect

Door als gemeente te investeren in ondersteuning aan mantelzorgers zorgen we ervoor dat overbelasting bij mantelzorgers zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Argumenten

1.1 Ondersteuning en waardering van mantelzorgers is een wettelijke taak

De gemeente Maashorst heeft op grond van de Wmo 2015 de opdracht om mantelzorgers te ondersteunen. Daarnaast hebben we via het Gezond en Actief Leven Akkoord de opdracht om mantelzorgers (extra) te ondersteunen.

1.2 Het mantelzorgbeleid sluit aan bij het bestuursakkoord “Samen bouwen we Maashorst”.

In het bestuursakkoord ‘Samen bouwen we Maashorst 2022-2026’ staat dat er aandacht is voor mantelzorgers en informele zorg. We ondersteunen mantelzorgers waar nodig en zorgen samen met ketenpartners ervoor dat mantelzorgers zich gewaardeerd voelen. Dit doen we door het mantelzorgcompliment.

1.3 Meer inzetten op ondersteuning is nodig

Er wordt steeds meer beroep gedaan op het eigen netwerk. Daarnaast is er steeds meer schaarste van zorg. Dit zorgt voor meer taken voor de mantelzorger. Echter verkleint de groep die mantelzorg kan leveren (het mantelzorgpotentieel) met meer dan de helft. Er zijn dus minder mensen beschikbaar om zorg mee te delen en mantelzorgers zullen waarschijnlijk intensievere hulp verlenen. Om deze reden is het belangrijk om het beleid te richten op ondersteuning zodat overbelasting wordt voorkomen.

1.4 De ambitie, doelen en uitgangspunten uit het beleidsprogramma geven richting en samenhang.

In het mantelzorgbeleid ‘zorg samen’ worden de doelstellingen en uitgangspunten beschreven waarmee we in Maashorst aan de slag gaan. Dit geeft richting aan de ondersteuning en waardering die we in Maashorst willen bieden aan mantelzorgers. Hierin gaan we meer investeren in het ondersteunen van mantelzorgers zodat we zoveel mogelijk voorkomen dat ze overbelast raken.

1.5 De ambitie, doelen en uitgangspunten sluiten aan bij ander beleid.

Mantelzorgbeleid is omvangrijk en heeft veel raakvlakken met diverse beleidsontwikkelingen, waaronder het Wmo beleidsplan, Gezond en Gelukkig Oud in Maashorst, Sterke sociale basis, het Integraal Zorg Akkoord en het Gezond en Actief Leven Akkoord. Dit beleidsprogramma, met de bijbehorende ambities en doelen, sluit aan op het vastgestelde strategisch beleidskader sociaal domein en overige beleidsontwikkelingen.

2.1. Dit is in lijn met de rol van de gemeenteraad.

Het mantelzorgbeleid geeft de kaders rondom de ondersteuning en waardering van mantelzorgers. Dit is een bevoegdheid van de gemeenteraad. Om die reden wordt het mantelzorgbeleid aan de gemeenteraad voorgelegd. Na overdracht van de bevoegdheid is de verdere invulling en uitvoering aan het college.

Kanttekeningen

1.1 Meer richten op ondersteuning betekent een minder hoog bedrag voor mantelzorgwaardering

In het mantelzorgbeleid richten we ons op meer ondersteuning voor mantelzorgers en willen we meer mantelzorgers bereiken met mantelzorgwaardering, waaronder ook jonge mantelzorgers. Omdat meer geïnvesteerd wordt in ondersteuning en we daarnaast de doelgroep voor het mantelzorgcompliment vergroten betekent dit een daling van bedrag van het mantelzorgcompliment. Dit kan zorgen voor onrust bij inwoners. We gaan niet bezuinigen, maar we gaan anders om met de (schaarse) middelen. Hiermee zorgen we onder andere dat de informatievoorziening wordt verbeterd en dat we het aanbod van activiteiten en respijtzorg beter beschikbaar maken.

1.2 Het bereik van het mantelzorgcompliment is een schatting

De begroting voor het mantelzorgcompliment is gebaseerd op een inschatting van het bereik van mantelzorgers binnen de doelgroep. Het daadwerkelijke bereik kan afwijken. Dit kan ook

betekenen dat het werkelijk aantal aanvragen hoger is dan begroot. Er is dus een risico aanwezig dat in enig jaar dit tot een overschrijding van het budget leidt. Mocht dit een trend zijn dan gaat dit mogelijk ten koste van de mantelzorgondersteuning. Echter is de inschatting voor het compliment zo nauwkeurig mogelijk gemaakt.

1.3 De structurele GALA middelen zijn vanaf 2028 nog niet definitief beschikbaar gesteld vanuit het Rijk

Het Rijk heeft nog niet vastgesteld op welke manier de structurele GALA middelen worden verwerkt. Indien het Rijk het toch niet vaststelt zal dit meegenomen worden in de evaluatie. Echter zijn vanuit GALA de middelen voor mantelzorg als structureel aangemerkt door het Rijk.

Financiën

Voor de uitvoering van het mantelzorgbeleid zijn in de begroting structurele middelen beschikbaar. Daarnaast zijn er vanuit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) middelen toegevoegd, specifiek voor Mantelzorg. Deze middelen zijn door het Rijk grotendeels als structureel aangemerkt.

Een deel van de activiteiten vallen binnen de doelen en taken van andere beleidsonderdelen (bijvoorbeeld Sterke Sociale Basis). Dit beleid brengt vooral focus aan. Er zijn geen meerkosten verbonden aan dit nieuwe mantelzorgbeleid op die beleidsonderdelen.

- Zie volgende pagina -

Het beleidsplan voor mantelzorgbeleid leidt tot de volgende begroting.

Begrote kosten mantelzorgbeleid	2025	2026	2027	2028	2029
Mantelzorgondersteuning					
- Huidig aanbod	€ 121.233	€ 121.233	€ 121.233	€ 121.233	€ 121.233
- Uitbreiden aanbod, incl. uitbreiden aanbod respijtzorg en informatievoorziening	€ 35.335	€ 35.335	€ 35.335	€ 35.335	€ 35.335
- Extra inzet vanuit brede SPUK Gala - Tijdelijk extra inzet op Informatievoorziening	€ 34.133	€ 30.668			
- Extra inzet vanuit brede SPUK Gala - Uitbreiden aanbod			€ 30.668	€ 30.668	€ 30.668
Totaal mantelzorgondersteuning	€ 190.701	€ 187.236	€ 187.236	€ 187.236	€ 187.236
Implementatie nieuw beleid (Nog te bepalen tijdelijke intensivering op ontwikkeling informatie/aanbod)	€ 45.709	€ 31.707	€ 21.833	€ 9.874	
Mantelzorgwaardering					
- Mantelzorgcompliment volwassenen	€ 123.110	€ 132.580	€ 138.262	€ 145.838	€ 151.520
- Mantelzorgcompliment jongeren	€ 19.770	€ 23.065	€ 26.360	€ 29.655	€ 32.950
- Uitvoering mantelzorgcompliment	€ 17.000	€ 17.000	€ 17.000	€ 17.000	€ 17.000
- Mantelzorgactiviteit dag van de mantelzorger	€ 12.311	€ 13.258	€ 13.826	€ 14.584	€ 15.152
- Mantelzorgactiviteiten week van de jonge mantelzorger	€ 1.977	€ 2.307	€ 2.636	€ 2.966	€ 3.295
Totaal mantelzorgwaardering	€ 174.168	€ 188.210	€ 198.084	€ 210.043	€ 219.917
Totaal kosten tlv mantelzorgbudgetten*	€ 410.578	€ 407.153	€ 407.153	€ 407.153	€ 407.153
Dekking kosten mantelzorgbeleid					
Budget mantelzorgcompliment	€ 255.232	€ 255.232	€ 255.232	€ 255.232	€ 255.232
Budget Brede SPUK Gala, mantelzorg	€ 34.113	€ 30.688	€ 30.688	€ 30.688	€ 30.688
Budget mantelzorgondersteuning bij welzijnspartners	€ 121.233	€ 121.233	€ 121.233	€ 121.233	€ 121.233
Totale dekking mantelzorgbudgetten	€ 410.578	€ 407.153	€ 407.153	€ 407.153	€ 407.153
Saldo	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

Duurzaamheid

Het mantelzorgbeleid draagt bij aan de duurzame inzetbaarheid van mantelzorgers. Dit zorgt voor mede voor het beschikbaar houden van zorg en ondersteuning.

1. Goede gezondheid en welzijn

Participatie

Het mantelzorgbeleid is tot stand gekomen in een uitgebreid participatietraject. Er zijn verschillende mantelzorgers gesproken tijdens mantelzorgbijeenkomsten en in werksessies georganiseerd om mantelzorgers met het beleid mee te laten denken. Naast gesprekken met mantelzorgers is er gesproken met preventiewerkers, vrijwilligers van de Zorgcoöperaties, de mantelzorgmakelaar, ONS welzijn, een vertegenwoordiger van de moskee, twee werkgevers en beleidsmedewerkers en uitvoeringsconsulenten van de gemeente Maashorst. Aan het eind van het participatieproces is er een spiegelsessie geweest waar alle deelnemers uit het participatieproces uitgenodigd zijn om te reflecteren op de bevindingen en ideeën aan te reiken voor dit nieuwe beleid. Daarnaast is er nog een gesprek geweest met de Adviesraad Sociaal Domein.

Communicatie

Indien de gemeenteraad instemt met het beleidskader worden de stakeholders geïnformeerd over het genomen besluit en betrokken bij de verdere uitvoering hiervan in 2024 en verder. Tijdens de voorbereidingen van de implementatie wordt ook rekening gehouden met de communicatie van de veranderingen naar aanleiding van het beleid.

Vervolg

Na een positief besluit wordt gestart met de implementatie van het mantelzorgbeleid.

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit

1. Mantelzorgbeleid – zorg samen
2. Raadsbesluit mantelzorgbeleid – zorg samen

Bijlagen ter informatie

Niet van toepassing

Uden, 22 juli 2024

Burgemeester en wethouders van gemeente Maashorst,
de secretaris, de burgemeester,

J.A.G.M. van Aaken

J.A. van der Pas